

Mestský úrad BANSKÁ BYSTRICA

Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže

**Organizačné pokyny
pre školy a školské zariadenia
v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica
na školský rok 2023/2024**

Banská Bystrica august 2023

V súlade s § 6 ods. 8 písm. c) zákona 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže MsÚ Banská Bystrica vydáva Organizačné pokyny pre školy a školské zariadenia vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti na školský rok 2023/2024, ktoré majú pedagogicko-organizačný charakter. Pokyny poskytujú informácie a odporúčania pri organizácii práce a vytváraní optimálnych a efektívnych podmienok v školách a školských zariadeniach.

Strategické ciele

1. Pravidelne analyzovať a vyhodnocovať úspešnosť plnenia vymedzených cieľov, zámerov a pedagogických stratégií v školskom vzdelávacom programe a identifikovať príčiny neúspešnosti. Výstupné zistenia a navrhnuté opatrenia využiť ako východisko ku korekcii vlastnej činnosti a k vnútornej motivácii pre ďalší rozvoj školy.
2. Zosúladiť obsah vzdelávania s aktuálnymi požiadavkami praxe.
3. Zvyšovať kvalitu edukácie.
4. Šíriť myšlienky tolerancie, akceptácie odlišností a zlepšovanie postojov voči znevýhodneným skupinám obyvateľstva, eliminovať intoleranciu a nenávisťné prejavy.
5. Zlepšovať materiálne – technickú vybavenosť a fyzický stav škôl a školských zariadení.

1. Hlavné úlohy

1.1 Smerom k deťom a žiakom :

- Rozvíjať u detí a žiakov kľúčové kompetencie.
- Využívať rôznorodé metódy, formy a primerané diagnostické nástroje evalvácie detí a žiakov pri posudzovaní ich napredovania, pri prevencii ich zlyhávania, pri identifikácii špecifikovania ich učenia sa.
- Viesť žiakov k zodpovednosti za vlastné konanie v súlade s humánnymi princípmi a mravnými normami.
- Poskytovať žiakom priestor na diskusiu k aktuálnym problémom spoločnosti a tým rozvíjať kritické myslenie, k obhajobe vlastného názoru a rešpektu názoru druhých ľudí.
- Rozvíjať u detí a žiakov základné sociálne zručnosti, zručnosti týkajúce sa čitateľskej gramotnosti, informačných technológií, cudzích jazykov, finančnej gramotnosti.
- Zvýšenú pozornosť venovať deťom a žiakom s nadaním v intelektovej oblasti, deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, deťom a žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
- Zamerať sa na témy zapracované v ŠkVP ako povinné, ktoré súvisia s multikultúrnou výchovou, výchovou v duchu humanizmu, k ľudským právam, právam dieťaťa, osôb so zdravotným postihnutím, predchádzaniu všetkým formám diskriminácie, xenofóbie, antisemitizmu, intolerancie, extrémizmu a rasizmu.
- Zamerať sa na prevenciu sociálno-patologických javov, najmä prevenciu sexuálneho násillia páchaného na deťoch a prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí, prevencie rizík používania internetu a mobilnej komunikácie, prevencie kyberšikany a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom.
- Využiť všetky možnosti **zaškolenia** detí v materských školách, zvýšenú pozornosť venovať deťom s odkladom povinnej školskej dochádzky. Prijímať a riešiť účasť detí zo sociálne znevýhodneného prostredia na predprimárnom vzdelávaní najmä detí vo veku 4 až 6 rokov.
- Motivovať deti a žiakov k pohybovým aktivitám, k zdravému životnému štýlu, k podpore a ochrane zdravia, zmysluplnému využitiu mimoškolských aktivít, podporovať zapájanie sa žiakov do dobrovoľníckych aktivít.

1.2 Smerom k učiteľom :

- Zvyšovať právne vedomie pedagogických zamestnancov.
- Zabezpečiť efektívnosť výstupu vzdelávania s dôrazom na uplatnenie tvorivosti a inovácií.
- Využívať vzdelávanie v oblasti rozvoja matematickej, čitateľskej, prírodovednej, finančnej gramotnosti.
- Skvalitňovať výchovno-vzdelávací proces zavádzaním nových metód, foriem a postupov.

- Vytvárať priaznivú sociálnu klímu v triednych kolektívoch na zlepšovaní vzájomných vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi, medzi žiakmi navzájom.

1.3 Smerom k manažmentu škôl a školských zariadení :

- Klásť dôraz na kvalitu školy, pravidelne uplatňovať vonkajšie a vnútorné vyhodnocovanie - autoevalváciu svojej práce a evalváciu programov, procesov a výsledkov školy.
- Systematicky hodnotiť prínos vzdelávania pedagogických zamestnancov školy a následne identifikovať zmeny v ich postoji k riadeniu výchovno-vzdelávacieho procesu za účelom zvyšovania efektivity a kvality vyučovania.
- Posilniť autonómnosť metodických orgánov, so zameraním sa na skvalitnenie činnosti učiteľa vo výchovno-vzdelávacom procese, na identifikovanie silných a slabých stránok výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogických zamestnancov, prostredníctvom interného vzdelávania posilniť odborné kompetencie učiteľov a na rozvíjanie na monitorovanie úrovne vzdelávacích výsledkov detí a žiakov a na analýzu ich zistení.
- Pri zavádzaní inkluzívneho vzdelávania vytvárať inkluzívne tímy zložené z pedagogických a odborných zamestnancov. Implementovať princípy inklúzie a multidisciplinárneho prístupu, vytvárať klímu školy pre vzájomnú spoluprácu.
- Zabezpečiť reálnosť, pravidelnosť, adresnosť vnútro školskej kontroly. Kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti kontrolovať a monitorovať prostredníctvom pravidelnej hospitačnej činnosti. Pedagogickým zamestnancom poskytovať objektívnu spätnú väzbu. Ukladať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, kontrolovať ich plnenie a spätne vyhodnocovať na pracovných poradách alebo zasadnutiach MZ, PK.
- Kontrolnú činnosť zamerať na rešpektovanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb detí a žiakov, na využívanie kompenzačných, učebných a špeciálnych učebných pomôcok vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Kontrolnú a riadiacu činnosť vo vzťahu k predprimárnemu vzdelávaniu v základnej škole s materskou školou ustanoviť do kompetencie zástupcu riaditeľa ZŠ s MŠ pre materskú školu.
- Zamerať sa na personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, materiálne – technické a priestorové podmienky a ich vplyv na plnenie cieľov a poslania školy, vytvárať optimálnu klímu školy s dôrazom na medziľudské vzťahy.
- Dôsledne rozpracovať zásady hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov a prehodnotiť **kritéria odmeňovania**.
- Vydať plán profesijného rozvoja po prerokovaní v pedagogickej rade, ak je zriadená, so súhlasom zástupcov zamestnancov a po schválení zriaďovateľom. (§ 40 zákona č. 138/2019 Z. z.).
- Plniť konkrétne úlohy rozpracované Školským úradom, oddelením školstva a mládeže vyplývajúce z Koncepcie školstva Mesta Banská Bystrica.
- Do obsahu pracovných porád pravidelne zaraďovať otázky školskej legislatívy za účelom zvyšovania **právneho vedomia** pedagogických zamestnancov s následnou aplikáciou do praxe.
- Zosúladiť rady škôl s § 25 ods. 5 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Riaditelia škôl a školských zariadení:

- **sú osobne zodpovední za riadne, efektívne a hospodárne nakladanie s rozpočtom školy prideleným škole zriaďovateľom na kalendárny rok,**
- **verejné prostriedky možno použiť len na účely, na ktoré boli určené poskytovateľom,**
- **nehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov v súlade so zákonom č. 523/2004 Z.z. sa považuje za porušenie finančnej disciplíny,**
- **odporúčame riaditeľom sledovať legislatívne procesy v oblasti školstva, iniciovať zmeny v oblasti platných VZN mesta Banská Bystrica. Dôsledne dodržiavať termíny odovzdávania materiálov, výkazov, údajov, správ, hodnotení a písomností a pravidelne sledovať e-mailovú poštu školy.**

2. Organizácia školského roka

Školský rok 2023/2024						
1. polrok			2. polrok			
Začiatok		Koniec	Začiatok		Koniec	
Šk. roka	vyučovania	1. polroka	2. polroka		2. polroka	
01.09.2023	04.09.2023	31.01.2024	01.02.2024		28.06.2024	
piatok	pondelok	streda	štvrtok		piatok	

Prázdniny v školskom roku 2023/2024				
1. polrok				
Jesenné prázdniny		Vianočné prázdniny		
28.10.2023	01.11.2023	23.12.2023	07.01.2024	
sobota	streda	sobota	nedeľa	

2. polrok					
Jarné prázdniny		Veľkonočné prázdniny			Letné prázdniny
19.02.2024	23.02.2024	28.03.2024	02.04.2024	01.07. – 31.08.2024	
pondelok	piatok	štvrtok	utorok		

- Podrobnosti o organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin sa budú zabezpečovať v súlade s informatívnym materiálom „Materská škola a školské prázdniny“ (<https://www.minedu.sk/data/att/26483.pdf>), rešpektujúc oprávnené požiadavky zákonných zástupcov.
- Počas obdobia školského vyučovania môže riaditeľ školy poskytnúť žiakom zo závažných dôvodov, najmä organizačných a prevádzkových, **najviac päť dní** voľna v súlade s § 150 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z.z. (školský zákon). Riaditeľ školy o poskytnutí voľna **informuje svojho zriaďovateľa a príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve (RÚŠS BB)**. Žiadame riaditeľov, aby informáciu o poskytnutí voľna zasielali na Školský úrad prostredníctvom klientskeho centra MsÚ a v informácii uvádzali **dôvod poskytnutia voľna a údaj, koľko bolo doteraz poskytnutých dní voľna v príslušnom školskom roku**.
- Veľkú pozornosť venovať školeniu zamestnancov školy v oblasti **BOZP, PO a CO**.

2.1 Porady riaditeľov škôl a školských zariadení

Porady riaditeľiek MŠ sa budú konať podľa potreby o 09:00 hodine.

Porady riaditeľov ZŠ, ZUŠ, CVČ sa budú konať podľa potreby, a to vo štvrtok o 9:00 hodine.

Porady riaditeľiek ŠJ podľa potreby, spravidla štyri krát ročne počas školského roka.

2.2 Testovanie žiakov

termín	forma	vyučovacie predmety
20.marec 2024 streda	Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka ZŠ	matematika
	Testovanie 9-2024 - okrem žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím	slovenský jazyk a literatúra
		maďarský jazyk a literatúra
21.marec 2024 štvrtok		ukrajinský jazyk a literatúra
		slovenský jazyk a slovenská literatúra
04.,05. apríl 2024 štvrtok, piatok	Náhradný termín Testovania 9-2024	

3. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

- Prerokovať a zakomponovať do školskej a pedagogickej dokumentácie aktuálne zmeny v zmysle novej legislatívy.
- V súlade s § 153 zákona MŠ SR č. 245/2008 Z. z. riaditeľ **po prerokovaní v pedagogickej rade: vydá – školský poriadok a určí rozvrh hodín**. Školský poriadok prerokuje aj s orgánom školskej samosprávy – s radou školy, následne ho zverejní na verejne prístupnom mieste v škole alebo v školskom zariadení. Preukázateľným spôsobom s ním oboznámi zamestnancov školy, deti a žiakov a informuje o jeho vydaní a obsahu zákonných zástupcov detí a žiakov. Následne školský poriadok zverejní aj na webovom sídle školy.

Osobné údaje a informovaný súhlas:

- Školy a školské zariadenia sa pri zverejňovaní osobných údajov alebo fotografií žiakov a učiteľov (aj na školských nástenkách) riadia príslušnými ustanoveniami GDPR a zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov. Pri zverejňovaní mena a priezviska spolu s iným údajom, ako je dátum narodenia, trieda, príslušnosť ku škole a pod., je potrebné na začiatku roka dať zákonným zástupcom podpísať súhlas so zverejňovaním osobných údajov ich detí (zákon stanovuje túto podmienku pre deti mladšie ako 16 rokov; deti staršie ako 16 rokov môžu súhlas so spracúvaním svojich osobných údajov prevádzkovateľovi podpísať osobne). V súhlase musí byť presne vyšpecifikované, kto dáva súhlas, komu ho dáva, na aký účel a doba platnosti súhlasu (zvyčajne na aktuálny školský rok). Ak sa daný súhlas viaže na viac účelov, je potrebné každý účel mať zvlášť definovaný. V tejto súvislosti je potrebné venovať pozornosť aj zverejňovaniu fotodokumentácie z rôznych akcií organizovaných školou. V každom súhlase musí byť uvedené aj poučenie, že daný súhlas môže dotknutá osoba kedykoľvek odvolať.
- Školy a školské zariadenia sú povinné zabezpečiť, aby bol informovaný súhlas zákonného zástupcu získavaný preukázateľne, prijateľnou formou, s primeraným poučením a poskytnutím nevyhnutných informácií zrozumiteľným spôsobom s prihliadnutím na konkrétnu situáciu vo výchovno-vzdelávacom procese, na ktorú sa takýto súhlas vyžaduje. Je potrebné dbať na to, aby bol informovaný súhlas zákonného zástupcu získaný za každých okolností ako platný prejav jeho vôle vykonaný slobodne, vážne, zrozumiteľne a určito. Informovaný súhlas zákonných zástupcov odporúčame dôsledne využívať v prípadoch – nultá hodina, predmety, v ktorých sa spájajú žiaci z rôznych tried a ročníkov druhého stupňa, lyžiarsky výcvik, plavecký výcvik, školský výlet, exkurzie, škola v prírode, neúčast' na vyučovaní žiaka, ktorý je oslobodený od vyučovania predmetu, zaradenie do triedy s rozšíreným vyučovaním predmetov, do špecializovanej triedy, do nultého ročníka, výchova a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- Školy sú povinné elektronicky prostredníctvom svojho školského informačného systému (napr. ascAgenda, eškola a pod.) poskytovať do centrálného registra údaje k 15. septembru a následne opakovane ku koncu každého mesiaca. Táto povinnosť sa týka každý mesiac všetkých škôl aj v prípade, ak nenastala zmena v údajoch. Táto povinnosť nenahrádza povinnosť vyplniť iné štatistické výkazy.

Poskytovanie informácií o dieťati:

Podkladom pre rozhodovanie každého rodiča, sú informácie o dieťati poskytované školou a školským zariadením. Na tieto má ako zákonný zástupca právo podľa § 144 ods. 6 školského zákona bez ohľadu na to, či je manželom, rozvedeným alebo slobodným rodičom, resp. či ide o dieťa zverené do jeho výlučnej alebo striedavej osobnej starostlivosti. Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) garantuje právo druhého rodiča získavať informácie o spoločnom dieťati od rodiča, ktorému nebolo dieťa po rozvode zverené do osobnej starostlivosti. Je napríklad vhodné, aby škola informovala zákonného zástupcu, ktorý má dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti, o zamýšľaných doplnkových aktivitách v dostatočnom predstihu, čím pre neho vytvorí dostatočný priestor obrátiť sa na druhého rodiča so žiadosťou o čiastočnú alebo úplnú úhradu prípadných finančných nákladov.

V školách a školských zariadeniach dôsledne uplatňovať rozhodnutia súdov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, najmä v súvislosti so striedavou starostlivosťou, vrátane neodkladných opatrení súdov.

Vzdelávanie cudzincov:

- Vzdelávanie detí cudzincov v regionálnom školstve je legislatívne zabezpečené podľa §146 školského zákona za rovnakých podmienok ako vlastným štátnym príslušníkom.
- Jazykové kurzy pre deti cudzincov zabezpečujú organizačne a finančne RÚŠS v sídle kraja **na základe žiadosti zriaďovateľa**.

Sociálnoprávna ochrana detí

- Ak na základe informácií školy alebo školského zariadenia vznikne dôvodné podozrenie, že dieťa alebo žiak je týrané, zneužívané alebo ten, kto je povinný sa o dieťa osobne starať, túto povinnosť zanedbáva, škola alebo školské zariadenie oznámi tieto informácie podľa povahy a závažnosti orgánu činnému v trestnom konaní a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

Bezpečnosť a práva detí:

- Podporiť informovanosť o ochrane a právach detí medzi osobami, ktoré majú pravidelný kontakt s deťmi v oblasti výchovy a vzdelávania, rozvíjať ich kompetenciu „konať v najlepšom záujme dieťaťa“.
- Školám sa odporúča zapracovať do školského poriadku explicitnú garanciu zabraňujúcu postihu dieťaťa a žiaka, jeho zvýhodnenia alebo sankcionovania z dôvodu uplatnenia si svojich práv.
- Zvýšiť informovanosť a osvetu v školách v oblasti najčastejších prejavov obchodovania s deťmi: sexuálne vykorisťovanie, pracovné vykorisťovanie, nútené žobranie, nútené sobáše.
- Podporovať povedomie o schopnostiach a prínose osôb so zdravotným postihnutím, podporovať uznávanie zručností, predností a schopností osôb so zdravotným postihnutím, ako aj ich prínosu pre pracovisko a trh práce.
- Na verejne dostupnom mieste, webovej stránke školy uverejniť odkazy na linky pomoci.
- Monitorovať a odhaľovať negatívne javy v správaní sa žiakov a príznaky šikanovania; odhaľovať zdroje rizikového správania a sociálno-patologických javov a uplatňovať účinné prostriedky na oslabenie ich vplyvu. Bezodkladne informovať zákonných zástupcov žiakov o výskyte problémového javu v správaní sa žiaka alebo zhoršenia jeho prospechu.
- Zvyšovať u žiakov povedomie o trestnoprávnej zodpovednosti pri prejavoch šikanovania či iného rizikového správania.
- Programy realizovať v oblasti prevencie sexuálneho násillia páchaného na deťoch a prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí, prevencie rizík používania internetu a mobilnej komunikácie, prevencie kyberšikany a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom.
- Pri realizácii preventívnych aktivít a programov sa odporúča venovať zvýšenú pozornosť odbornej garancii programov.
- Školám sa odporúča využívať ponuku preventívnych aktivít ponúkaných CPP a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne.

Termíny na predkladanie dokumentov: viď Termínovník úloh

UPOZORNENIE:

Ak dieťa/žiak navštevuje viac ŠKD, CVČ, ZUŠ, MŠ, zákonný zástupca dieťaťa/žiaka, poskytne písomné čestné vyhlásenie jednému ŠKD, CVČ, ZUŠ, MŠ na započítanie dieťaťa/žiaka do zberu údajov podľa zákona č. 597/2003 Z. z..

Čestné vyhlásenie pre zber údajov v zmysle citovaného zákona dáva len jeden zákonný zástupca dieťaťa/žiaka.

- Riaditelia ZŠ, ZUŠ a CVČ si pracovné stretnutia dohodnú s vedúcou/vedúcim ŠÚ.
- Riaditelia ZŠ, ZUŠ a CVČ predkladajú na schválenie a podpis dovolenkové lístky v dostatočnom predstihu v prípade plánovanej dovolenky a obratom pri zistení potreby neplánovanej dovolenky, vždy však pred jej čerpaním.
- **Osobne doručení poštu dať zaevidovať v klientskom centre.**

4. MATERSKÉ ŠKOLY

- V zmysle § 28a ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pre dieťa, ktoré dosiahlo päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole, **je predprimárne vzdelávanie povinné.**
- Osobitnú pozornosť treba venovať vypracovaniu ostatných podmienok prijímania detí na predprimárne vzdelávanie v MŠ.
- V materských školách rovnomerne rozvíjať elementárne **klúčové kompetencie detí.**
- viesť deti k rozvíjaniu prosociálneho správania bez negatívnych postojov a predsudkov.
- vytvárať priaznivé prostredie pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania bez akýchkoľvek foriem diskriminácie a segregácie.
- Podporovať počítačnú čitateľskú gramotnosť detí uplatňovaním špecifických metód, podnetným literárnym prostredím. Napomáhať aktívnemu počúvaniu a komunikovaniu s porozumením
- Využívať metódy tvorivej dramatizácie, grafické, pohybové, hudobné, výtvarné aktívne vyjadrenie sa detí. Napomáhať rozširovaniu a skvalitňovaniu slovnej zásoby detí v štátnom jazyku i v materinskom jazyku, **neuplatňovať metódy a postupy uplatňované pri výučbe čítania a písania v ZŠ.**
- Podporovať rozvíjanie hodnotiaceho a kritického myslenia uplatňovaním dostupných metód, napomáhaním vyjadrenia vlastného názoru, získavaním, porovnávaním a zhodnotením informácií.
- Výchovno-vzdelávaciú činnosť realizovať predovšetkým **formou hry**, využívať zážitkové, skúsenostné a kooperatívne učenie sa a neuplatňovať školský spôsob vyučovania.
- Ak MŠ ponúka krúžkovú činnosť, zabezpečovať ju najmä internými pedagogickými zamestnancami, v priestoroch MŠ, v súlade so ŠkVP a len v popoludňajších hodinách po minimálne 30 minútovom odpočinku. Pri realizovaní krúžkovej činnosti rešpektovať psychohygienické požiadavky a pedagogické zásady.
- Venovať pozornosť autoevalvačnému procesu ako autoregulačnému mechanizmu vlastnej pedagogickej práce školy. V autoevalvačnom procese pozornosť sústrediť aj na spoluprácu s rodinou a inými organizáciami podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní. Pri realizácii sebahodnotiaceho procesu školy využívať výstupné materiály národného projektu „Externé hodnotenie kvality školy podporujúce sebahodnotiace procesy a rozvoj školy“. Výstupy z projektu sú zverejnené na www.ssiba.sk v časti Projekty ESF.
- Aktívne spolupracovať so ZŠ a -zariadeniami poradenstva a prevencie.
- Od školského roku 2021/2022 materské školy vydávajú všetkým deťom, ktoré plnili povinné predprimárne vzdelávanie osvedčenie povinne.
- Ak bude dieťa pokračovať v plnení povinného predprimárneho vzdelávania, osvedčenie sa vydá len na konci školského roka, v ktorom pokračovalo v plnení povinného predprimárneho vzdelávania. Ak pôjde o dieťa, ktoré absolvuje individuálne (predprimárne) vzdelávanie podľa § 28b školského zákona, osvedčenie bude vydávať kmeňová materská škola. Osvedčenie sa v materskej škole vydáva na konci obdobia školského vyučovania s dátumom 30. jún príslušného kalendárneho roka. V prípade, ak tento dátum vyjde napr. na sobotu alebo nedeľu, vydáva sa s dátumom, ktorý pripadne na posledný pracovný deň pred týmto dátumom. Osvedčenie o získaní predprimárneho vzdelania sa vydáva na predpísaných tlačivách schválených ministerstvom školstva.
- **Viesť pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu** v súlade so školským zákonom.

UPOZORNENIE:

- Do 3 kalendárnych dní po uplynutí mesiaca nahlásiť skutočnú spotrebu všetkých druhov energií podľa stavov na meračoch a zároveň sledovať a porovnať s predchádzajúcimi mesiacmi.
- Posledný pracovný deň v mesiaci a každý prvý pracovný deň nasledujúceho mesiaca, predložiť peňažný denník na zúčtovanie príjmov a výdavkov.
- Do 10. dňa v kalendárnom mesiaci predložiť mesačné hlásenie o predpise rodičovských poplatkov.
- Posledný pracovný deň v mesiaci predložiť riaditeľke ŠJ tabuľku „Zúčtovanie rodičovských príspevkov na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa“.
- Žiadame o dôsledné vykonávanie základnej finančnej kontroly v zmysle zákona.

5. ZÁKLADNÉ ŠKOLY

- NIVAM zabezpečuje medzinárodné štúdie na hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania, do ktorých sa Slovenská republika zapája. Príprava meraní bude prebiehať v mesiacoch september až december 2023, kedy budú oslovené vybrané základné školy. Týmto školám budú poskytnuté všetky potrebné materiály a pokyny k realizácii merania. Vybrané školy sú povinné zúčastniť sa merania.
- Riaditelia škôl na verejne prístupnom mieste zverejnia aktualizovaný Školský vzdelávací program a výchovný program.
- **Na úvodných hodinách odporúčame žiakov oboznámiť s bezpečnostnými predpismi a požiadavkami na zaistenie ochrany zdravia Poučenie zapísať do triednych kníh a žiackych knížiek.**
- Ak riaditeľ základnej školy povolil žiakovi plniť povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom mimo územia Slovenskej republiky, alebo sa vzdeláva v škole zriadenej iným štátom na území SR, vykonáva komisionálne skúšky len v tom prípade, ak o to zákonný zástupca žiaka požiada. Žiak, ktorý plní osobitný spôsob školskej dochádzky individuálnym vzdelávaním (nie v škole) v zahraničí, vykoná skúšky zo všetkých povinných vyučovacích predmetov učebného plánu príslušného ročníka kmeňovej školy.
- V súvislosti s osobitným spôsobom plnenia školskej dochádzky podľa § 23 písm. b) školského zákona sa **môžu na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka alebo žiadosti plnoletého žiaka vykonať komisionálne skúšky**. V žiadosti zákonný zástupca žiaka alebo plnoletý žiak uvedie ročníky, za ktoré sa majú komisionálne skúšky vykonať. **Do vykonania komisionálnej skúšky, žiak bude evidovaný spolu so žiakmi triedy, v ktorej bol zaradený v čase vydania rozhodnutia riaditeľa kmeňovej školy o povolení vzdelávania podľa citovaného ustanovenia.** Podľa výsledkov komisionálnych skúšok riaditeľ školy zaradí žiaka do príslušného ročníka.
- Zvýšenú pozornosť venovať:
 - prijímaniu detí do prvého ročníka,
 - vydávaným rozhodnutiam,
 - prijímaniu dieťaťa a žiakov so ŠVVP.

5.1 Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) - zdravotné znevýhodnenie:

- Dieťa a žiak so zdravotným znevýhodnením, individuálne začlenený v bežnej triede, sa vzdeláva podľa IVP len vtedy, ak je to vzhľadom na jeho zdravotné znevýhodnenie potrebné. IVP vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Je možné využívať aj služby, ktoré poskytuje Detské centrum VÚDPaP s vedomím poradenského zariadenia, v ktorom je dieťa alebo žiak evidovaný.

- Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia redukovaný obsah vzdelávania, sa táto skutočnosť uvádza v doložke vysvedčenia.
- Riaditeľ školy, z ktorej žiak s ŠVVP prestupuje do inej školy, zašle fotokópiu dokumentácie žiaka (§ 31 ods. 2 č. 245/2008 Z. z.).
- Odporúčame zlepšovať úroveň **spolupráce a komunikácie s rodičmi, radou školy**, rešpektovať ich základné práva.

5.2 Oslobodenie od povinností dochádzať do školy:

Žiakom, ktorí sú **oslobodení od povinností dochádzať do školy** a ich vzdelávanie je na základe písomného vyjadrenia lekára a poradenského zariadenia kontraindikáciou k zdravotnému stavu, **sa vzdelávanie neposkytuje, pokiaľ na to nepominú dôvody.**

UPOZORNENIE:

Zmeny v budovách – priestoroch školy a školského zariadenia treba vykonávať vždy len s predchádzajúcim súhlasom vlastníka: - v súlade s § 24 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 75/2023 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež, ktorá stanovuje okrem iného tiež podrobnosti o požiadavkách na priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie zariadení pre deti a mládež.

Škola, školské zariadenie a zriaďovateľ vykonávajú zmeny v budovách v súlade s rozhodnutiami príslušných orgánov štátnej správy a v spolupráci s ďalšími príslušnými zložkami verejnej moci (napríklad úrad verejného zdravotníctva regionálny úrad verejného zdravotníctva v otázkach zdravotnej vhodnosti prostredia, stavebný úrad obce pri stavebnej činnosti vrátane úprav a rekonštrukcií, odbory životného prostredia obcí pri výrube drevín a prevádzkovaní malých zdrojov znečistenia ovzdušia, odbory starostlivosti o životné prostredie okresných úradov pri realizácii a prevádzkovaní verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, krajský pamiatkový úrad pri stavebnej činnosti v budove a areáli kultúrnej pamiatky, Hasičský a záchranný zbor Slovenskej republiky).

V prípade zapojenia sa do projektov, ktoré si vyžadujú súčinnosť zriaďovateľa alebo finančnú spoluúčasť je potrebné aby škola písomne požiadala o súhlas so zapojením sa do projektu (túto adresovať na Mesto Banská Bystrica – Školský úrad, odd. školstva a mládeže). Ak ide o projekty bez súčinnosti respektíve finančnej spoluúčasti zriaďovateľa je potrebné o tejto skutočnosti informovať Mesto Banská Bystrica – Školský úrad, odd. školstva a mládeže.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA

- Základná umelecká škola poskytuje primárne umelecké a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie –podľa školského vzdelávacieho programu.
- Do základnej umeleckej školy sa prijímajú deti od 5 rokov veku.
- Umelecké vzdelávanie v ZUŠ sa bude uskutočňovať podľa ŠVP .
- Vysielateľ učiteľov ako pedagogický sprievod alebo pozorovateľov na súťaže a prehliadky formou pracovných ciest.

ZANEDBÁVANIE POVINNEJ ŠKOLSKEJ DOCHÁDZKY A POVINNÉHO PREDPRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA:

V súvislosti so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky došlo s účinnosťou **od 1. januára 2023** k legislatívnym zmenám v postihovaní tzv. záškoláctva.

Keďže jednou z právomocí obcí je aj riešiť priestupky alebo iné správne delikty a ukladať za ne sankcie, obec tak v tomto prípade vystupuje ako správny orgán. Obec rieši priestupky a správne delikty na úseku povinnej školskej dochádzky podľa zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, pričom predmetná legislatíva dáva obci právomoc vykonávať štátnu správu v prvom stupni. Podnety prichádzajú zo strany príslušnej školy, na základe čoho začne vo veci konanie.

Spomínanou novelizáciou sa sprísňujú skutkové podstaty priestupkov alebo správnych deliktov a **obce sú od 1.1.2023 povinné** (nie oprávnené, ako tomu bolo doteraz) ukladať **pokuty**.

Priestupkom alebo správnym deliktom v zmysle ust. § 37 ods. 1 a ust. § 37a ods. 1 zákona o štátnej správe v školstve je **neospravedlnené vynechanie viac ako 15 vyučovacích hodín v rámci povinnej školskej dochádzky**, zanedbávanie starostlivosti o povinné predprimárne vzdelávanie dieťaťa; najmä jeho **neprihlásením na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania** alebo ak dieťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, **neospravedlnene vynechá viac ako 5 dní v mesiaci**.

Podľa § 37 Zákona o štátnej správe v školstve priestupku sa dopustí zákonný zástupca, ktorý:

- a) ohrozuje výchovu a vzdelávanie,
- b) zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na povinnú školskú dochádzku alebo dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci alebo viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku alebo
- c) zanedbáva starostlivosť o povinné predprimárne vzdelávanie dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na plnenie povinného predprimárneho vzdelávania alebo ak dieťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, neospravedlnene vynechá viac ako päť dní v mesiaci.

Za tieto priestupky sa uloží pokuta od 30 eur do 331,50 eur, a to aj opakovane.

V zmysle ust. 5 ods. 11) a 12) zákona č. 596/2003 Z. z.:

*„Ak zákonný zástupca dieťaťa nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky svojho dieťaťa, oznámi riaditeľ túto skutočnosť príslušnému **orgánu štátnej správy** (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) **a obcí**, v ktorej má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt (Odd. sociálnej a krízovej intervencie MsÚ / **Mgr. Lovásovej**).“*

V prípade podozrenia **zo spáchania priestupku vo veci zanedbávania PŠD** v zmysle ust. § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve je potrebné Oznámenia o zanedbávaní PŠD maloletého žiaka **doručovať na Mesto Banská Bystrica /Školskému úradu, odd. školstva a mládeže/ Mgr. Michalíkovej**, nasledovným spôsobom:

- **ak žiak** v rámci povinnej školskej dochádzky **neospravedlnene vynechá viac ako 15 vyučovacích hodín v kalendárnom mesiaci** - vždy po ukončení príslušného kalendárneho mesiaca v rámci ktorého k neospravedlnenému vymeškaniu hodín došlo;
- **v prípadoch, ak žiak v rámci príslušného školského roka neospravedlnene vymešká viac ako 60 vyučovacích hodín** (vždy po dovŕšení príslušného počtu vymeškaných neospravedlnených hodín v rámci daného školského roka).
- V prípade podozrenia zo **zanedbávania povinného predprimárneho vzdelávania** v zmysle ust. § 37 ods. 1 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve je potrebné Oznámenie o zanedbávaní doručiť na Mesto Banská Bystrica / Školskému úradu, odd. školstva a mládeže/**Bc. Benedekovej, Mgr. Hermánkovej**.

Doručené oznámenia budú predkladané na riešenie Oddeleniu správneho konania MsP, v zmysle nastavených interných postupov.

6. ŠKOLSKÉ VÝCHOVNO-VZDELÁVACIE ZARIADENIA

6.1 ŠKOLSKÝ KLUB DETÍ

- Zabezpečiť pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.
- Do ŠKD sa prijímajú deti, ktoré sú žiakmi nultého až piateho ročníka ZŠ.
- Činnosť, ktorú zabezpečuje školský klub detí, nie je totožná s činnosťou zabezpečovanou centrom voľného času podľa § 116 školského zákona.
- Umožniť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.
- Pozornosť venovať rozvíjaniu kľúčových kompetencií, uspokojovaniu potrieb a rozvíjaniu záujmov žiakov v mimovyučovacom čase.
- Upozorňujeme, že do klubu možno prijať dieťa aj na prechodné obdobie, ktorého dĺžka sa vyznačí v rozhodnutí o prijatí.

6.2 CENTRUM VOĽNÉHO ČASU

- Zabezpečiť podľa **výchovného programu** školského zariadenia výchovno-vzdelávaciu, záujmovú a rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 30 rokov v ich voľnom čase a ďalšiu činnosť vykonávanú v súlade s § 3 vyhlášky MŠ SR č. 22/2022 Z. z.
- Do CVČ sa prijímajú deti a žiaci na základe žiadosti zákonného zástupcu s uvedením záujmového útvaru, resp. viacerých záujmových útvarov, o ktoré má dieťa alebo žiak záujem. **O prijatí vydá riaditeľ rozhodnutie.**
- Záujmové útvary nemajú kopírovať školské predmety a nahrádzať doučovanie resp. prípravu na vyučovanie, ale podieľať sa na formovaní návykov užitočného využívania voľného času detí a žiakov podporovať ich individuálne záujmy a rekreačnú činnosť.
- V rámci ich aktivít a v spolupráci s dobrovoľníckymi centrami a organizáciami odporúčame realizovať dobrovoľnícku činnosť.
- Zvýšenú pozornosť venovať kontrolnej činnosti.
- Využívať **vzdelávacie poukazy** na finančnú podporu záujmových činností.

6.3 OBLASŤ ŠKOLSKÉHO STRAVOVANIA

- Odporúča sa sledovať plnenie odporúčaných výživových dávok v zariadeniach školského stravovania za časové obdobie jedného mesiaca a výsledky plnenia porovnávať s povoleným percentuálnym rozdielom podľa § 10 vyhlášky MZ SR č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania;
- V prípade zavedenia systému dvoch druhov jedál na výber pre vekové skupiny B, C a D dodržať zostavu jedál tak, aby energetická a nutričná hodnota druhého jedla dosahovala minimálne 90 % OVD u sacharidov a bielkovín prvého jedla a 80 % OVD pre tuky. Obidve jedlá na výber v rámci dňa musia zohľadňovať zásady pre zostavu jedálnych lístkov.

- Pri poskytovaní stravovania iným stravníkom postupovať podľa § 140 a § 141 školského zákona a prevádzkového poriadku zariadenia školského stravovania tak, aby pri stravovaní detí a žiakov nedochádzalo k ohrozovaniu ich zdravotného stavu a kultúry stravovania.
- Vedúci školskej jedálne, riaditeľ zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia pri:
 - a) zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v čase výdaja stravy v školskej jedálni,
 - b) vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov,
 - c) výchove ku spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a kultúrnemu stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí a žiakov,
 - d) zabezpečovaní podnikateľskej činnosti,
 - e) realizácii celospoločenských programov podpory zdravia, len s vybraným subjektom, ktorý je zverejnený vo webovom sídle Poľnohospodárskej platobnej agentúry,
 - f) zabezpečovaní diétného stravovania deťom a žiakom, poskytovaní dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a žiaka ohrozeného sociálnym vylúčením (dotácie v zmysle § 4 zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky) nahlasovaním, či sa dieťa alebo žiak zúčastňuje na výchove a vzdelávaní v materskej škole a v základnej škole; spôsob zabezpečenia určí riaditeľ školy,
 - g) zabezpečení evidencie stravníkov v nadväznosti na účasť detí a žiakov na výchovno-vzdelávacom procese a odbere jedál.
- Ak je v škole alebo v školskom zariadení v prevádzke automat alebo bufet, ktorý je dostupný deťom a žiakom, riaditeľ školy alebo školského zariadenia zabezpečí podľa Akčného plánu prevencie obezity na roky 2015 – 2025 obmedzenie predaja nealkoholických sladených nápojov v školách a pre pitný režim využije pitnú vodu z vodovodu alebo iné vhodné zdroje pitnej vody.

Ďalší sortiment tovaru nemôžu tvoriť alkoholické nápoje, nápoje s pridaným cukrom, nápoje s obsahom kofeínu, chinínu, energetické nápoje a tabakové výrobky. Doplnkové jedlá musia byť výživovo hodnotné bez marketingovej podpory jedál s vysokým obsahom soli, tuku a cukru.

V prospech vytvárania zdravého prostredia v školách neumiestňovať reklamy na podporu predaja potravín s vysokým obsahom soli, tuku a cukru, vrátane reklám a značiek umiestnených na chladiacich zariadeniach alebo predajných automatoch.

ÚČINNOSŤ

Tieto organizačné pokyny na školský rok 2023/2024 nadobúdajú účinnosť dňom 01. septembra 2023.

Vypracovala: Mgr. Simona Andelová

Školský úrad, oddelenie školstva a mládeže

Banská Bystrica 21. august 2023

Ján Nosko
primátor mesta

PhDr. Jana Odrobiňáková
vedúca oddelenia